

Biblioteca creativa

A Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación establece no seu artigo 1, como un dos principios básicos que inspiran o sistema educativo, o fomento e a promoción da investigación, a experimentación e a innovación educativa.

O artigo 113 da devandita Lei fai unha mención específica ás bibliotecas escolares, sinalando que os centros de ensinanza disporán dunha biblioteca escolar que terá que contribuír ao fomento da lectura e a facer que o alumnado poida acceder tanto á información coma a outros recursos para a aprendizaxe das distintas áreas e materias. A biblioteca terá que favorecer que ao alumnado se forme no uso crítico deses recursos e deberá contribuír a facer efectivos os principios pedagóxicos referidos á lectura.

As bibliotecas son, pois, instrumentos dos centros educativos ao servizo das competencias clave e como tales poden albergar propostas moi diversas que favorezan o desenvolvemento de contidos curriculares de forma transversal ou interdisciplinaria, que conecten distintas áreas de aprendizaxe, que impulsen prácticas metodolóxicas activas e faciliten, así, a adquisición das competencias clave, incluída a competencia dixital no seu significado máis amplo.

Especificamente, as bibliotecas escolares teñen entre os seus obxectivos o de favorecer a alfabetización múltiple, un concepto que desenvolve, amplía e actualiza o concepto de lectura tal e como se entendía ata o momento, e que aparece recollido no documento de referencia do Consello da Unión Europea (2012): *Conclusións do Consello, de 26 de novembro de 2012, sobre alfabetizacións múltiples*. Defínese a alfabetización múltiple como “un concepto que engloba tanto as competencias de lectura como de escritura para a comprensión, utilización e avaliación crítica de diferentes formas de información, incluídos os textos e imaxes, escritos, impresos ou en versión electrónica [...]”, incidindo en que esta “competencia é esencial para a vida” e que “é a porta cara ao resto das aprendizaxes”.

Todas as bibliotecas, tamén as escolares, adáptanse e cambian a fan partícipes destes cambios a toda a comunidade educativa. As bibliotecas son puntos de encontro das persoas usuarias (alumnado, profesorado e familias), onde poden atoparse para pensar, deseñar, facer, construír e aprender xuntas, na liña dos makerspaces ou dos laboratorios de ideas, coa incorporación dos equipamentos necesarios para a dotación de espazos creativos. Na actualidade, as bibliotecas escolares contemplan todo tipo de linguaxes (oral, escrita, icónica, audiovisual, artística...) e posibilitan ao alumnado múltiples oportunidades de aprendizaxe, de expresión e de creación.

Neste contexto de alfabetización múltiple deseñouse no ano 2016 unha iniciativa destinada a introducir nas bibliotecas escolares unha nova linguaxe, a de

programación, e outros medios propios da cultura maker (“faino por ti mesmo”) en actividades destinadas a mellorar a comunicación lingüística do alumnado, a expresión oral, o razoamento lóxico, a creatividade, o traballo colaborativo, a investigación, a aprendizaxe manipulativa e o xogo.

Os excelentes resultados observados no desenvolvemento das bibliotecas dos centros integrados neste programa levan á Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional a ampliar esta iniciativa, amparada polo Plan LÍA 2021-2025 de Bibliotecas Escolares que conta, entre os seus obxectivos xerais, o de avanzar no modelo de biblioteca escolar deseñada como laboratorio creativo de aprendizaxes aberto a toda a comunidade escolar, na que cobren presenza os multialfabetismos, a creatividade, a expresión, a comunicación e a colaboración como garantes dunha formación adaptada ás necesidades do século XXI.